

Zasady przygotowania przypisów i bibliografii na Dziennikarstwie i komunikacji społecznej

Zasady ogólne

1. Odpowiednim przypisem odsyłającym do źródła powinny być opatrzone:
 - a. Każdy cytat, czyli dosłowne przytoczenie wypowiedzi lub zwrotu innego autora;
 - b. Parafraza myśli innego autora lub jej streszczenie;
 - c. Przywołanie nazwiska jakiego autora jako reprezentanta pewnego kierunku czy podejścia (bez streszczania jego poglądów) – przywołujemy wtedy określoną pracę tego konkretnego autora;
 - d. Dane liczbowe i faktograficzne;
 - e. Materiały audio/wideo wykorzystywane podczas pisania pracy.
2. Cytaty dosłowne wprowadzamy do tekstu głównego stosując kursywę.
3. Kilka źródeł przytaczanych w przypisie oddziela się średnikiem.
4. W przypadku cytowania fragmentu, który został zacytowany przez kogoś innego, w przypisie powinny znaleźć się oba źródła.
5. Numeracja przypisów w całej pracy jest ciągła (nie numerujemy od nowa przypisów w każdym z rozdziałów).
6. Przypisy umieszczamy na dole strony.
7. W przypisach stosujemy czcionkę Times New Roman 10 pkt, interlinia – 1, tekst wyjustowany (z wyjątkiem odnośników do materiałów ze stron internetowych).
8. W tytułach książek nie stosujemy cudzysłowu, chyba że pojawi się on na stronie tytułowej.
9. W opisie książki autora obcojęzycznego należy podać nazwisko tłumacza.
10. Notki bibliograficzne w przypisach i wykazie literatury powinny być opracowane zgodnie z normami:
 - PN-ISO 690: 2002. *Dokumentacja. Przypisy bibliograficzne. Zawartość, forma i struktura.*
 - PN-ISO 2:1999. *Informacja i dokumentacja. Przypisy bibliograficzne. Dokumenty elektroniczne i ich części.*
 - PN-79/N-01222/07. *Kompozycja wydawnicza książki. Bibliografia załącznikowa.*
11. Standardowe składniki notek bibliograficznych w przypisach i wykazie literatury:
 - Inicjał autora i nazwisko
 - Tytuł
 - Odpowiedzialność drugorzędna (redaktor, tłumacz)
 - Wydawnictwo

- Miejsce wydania
- Rok wydania

12. Bibliografia powinna być przygotowana według następujących reguł:

- Bibliografię umieszczamy po Zakończeniu a przed Anekssem (jeśli jest)
- W bibliografii umieszczamy wyłącznie prace przywoływane w przypisach;
- Notki bibliograficzne zestawiamy według alfabetycznej kolejności nazwisk autorów lub/i tytułów książek (w przypadku publikacji zbiorowych pod redakcją);
- Bibliografia może być podzielona na części (np. Literatura przedmiotowa, Literatura podmiotowa, Źródła, Opracowania, Akty prawne, Netografia);
- Pozycje umieszczonych w Bibliografii nie numerujemy.

Wzory przypisów

Opis książki jednego autora

I. Nazwisko autora, *Tytuł książki*, tłum. I. Nazwisko tłumacza, wydawnictwo, mw rw, s.....[mw = miejsce wydania; rw=rok wyd.]

Przykład:

J. Borman, *Paradoks o słowie i dźwięku*, tłum. A. Nowak, Wydawnictwo Horyzonty, Warszawa 2018, s. 134.

Opis książki kilku (do trzech) autorów

I. Nazwisko, I. Nazwisko, I. Nazwisko, *Tytuł książki*, tłum. I. Nazwisko tłumacza, mw rw, s. ...

Przykład:

J. Borovic, K. Nathanson, G. Rabick, *Między niebem a ziemią*, tłum. A. Nowak, Wydawnictwo Horyzonty, Warszawa 2018, s. 218.

Opis książki powyżej trzech autorów

I. Nazwisko i in., *Tytuł książki*, tłum. I. Nazwisko tłumacza, mw rw, s. ...

Przykład:

J. Maliński i in., *Kasjopeja marzycieli*, tłum. A. Kowalski, Wydawnictwo Horyzonty, Warszawa 2018, s. 232.

Opis artykułu w dziele zbiorowym

I. Nazwisko autora artykułu, *Tytuł artykułu*, w: *Tytuł dzieła zbiorowego*, red. I. Nazwisko redaktora(ów), tłum. I. Nazwisko, mw rw, s. ...

Przykład:

L. Manovich, *Ku archeologii ekranu komputerowego*, w: *Widzieć, myśleć, być*, red. A. Gwóźdź, tłum. A. Rembowski, Wydawnictwo Horyzonty, Kraków 2018, s. 212.

Opis artykułu w czasopiśmie naukowym

I. Nazwisko autora artykułu, *Tytuł artykułu*, „Czasopismo” rok..., nr..., s....

Przykład:

I.P. Abramowski, *Facebook a przestrzeń spotkania*, „Dialog” 2016, nr 12, s. 56.

Opis artykułu w tygodniku i miesięczniku

I. Nazwisko autora, *Tytuł artykułu*, „Czasopismo”, rok, nr, s. ...

Przykład:

P. Semka, *List Konserwatysty Zmiany do Konserwatysty Umiaru*, „DoRzeczy” 2018, nr 36/288, s. 28-30.

Opisu wywiadu w czasopiśmie

I. Nazwisko osoby, która udziela wywiadu, *Tytuł wywiadu*, rozm. przepr. I. Nazwisko osoby prowadzącej wywiad, „tytuł czasopisma”, rok, numer, s. ...

Przykład:

A.E. Kubiak, *Pogrzebane obrzędy*, rozm. przepr. J. Ćwieluch, „Polityka” 2018 nr 44, s. 14-15.

Opis artykułu w dzienniku

I. Nazwisko autora (jeśli jest), *Tytuł tekstu*, „Tytuł dziennika”, data dzienna wydania.

Przykład:

A. Cieślak-Wróblewska, *Bruksela na wojennej ścieżce z gigantami internetu*, „Rzeczpospolita” 12.10.2018.

Opis komunikatu z badań opinii

Ośrodek, *Tytuł opracowania*, nr (oznaczenie) rok.

Przykład:

CBOS, *Sluchanie muzyki. Komunikat z badań*, nr 102/2018.

Opis raportu z badań

I. Nazwisko autora, *tytuł*, instytucja, mw rw, s. ...

Przykład:

A. Stanaszek, M. Tędziągolska i in., *Turyści a Natura 2000. Raport z badania*, Instytut na rzecz Ekorozwoju, Warszawa 2011, s. 29.

Opis hasła z encyklopedii/słownika

I. Nazwisko, *Tytuł hasła*, w: *Tytuł słownika/encyklopedii*, red. I. Nazwisko, wydawnictwo, mw rw, s. ...

Przykład:

M. Buchowski, *Magia*, w: *Encyklopedia Socjologii*, t. 2 (K-N), pr. zb., Oficyna Wydawnicza, Warszawa 1999, s. 152-156.

Dla danych statystycznych

Nazwa instytucji publikującej dane, *tytuł*, wydawnictwo, mw rw, nr tabl., s. ...

Przykład:

GUS, *Rocznik Demograficzny 2017*, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2018, tabl. 5 (46), s. 191.

Cytowanie źródła „z drugiej ręki”

Opis dzieła pierwotnego. Cyt. za: Opis źródła, z którego bezpośrednio korzystano

Przykład:

P. Shoemaker, T. Vos, *Gatekeeping Theory*, Routledge, New York, NY 2009. Cyt. za: M. Szpunar, *Wokół koncepcji gatekeepingu. Od gatekeepingu tradycyjnego do technologicznego*, w: *Idee i myśliciele. Medialne i społeczne aspekty filozofii*, red. I.S. Fiut, Uczelniane Wydawnictwa Naukowo-Dydaktyczne AGH im. S. Staszica, Kraków 2005, s. 59.

Opis archiwaliów

Nazwa własna archiwum (duże litery!), zespół, sygn....., *tytuł dokumentu*, data dokumentu, s. ...

Przykład:

Archiwum Państwowe w Lesznie, zespół 34/247/0 Zbiór druków ulotnych, sygn. II-37, *Obchody świąt PRL*, 1986, s. 10.

Opis źródła ze strony internetowej

I. Nazwisko autora, *Tytuł dokumentu internetowego*, adres pełny internetowej strony [data pobrania].

Przykład:

Benedykt XVI, *Logos ma serce. Przemówienie na zakończenie rekolekcji w Watykanie*, https://opoka.org.pl/biblioteka/W/WP/benedykt_xvi/przemowienia/rekolekcje_23022013.html [dostęp: 17.20.2018].

Cytowanie materiału audio z internetu

I. Nazwisko wykonawcy (autora/kompozytora), *Tytuł utworu/audycji* [typ nośnika], data sporządzenia, time code [archiwum autora].

Przykład:

A. Vivaldi, *Wiosna*, https://www.youtube.com/watch?v=Z_tk-Ah1A1o [online], 15.05.2016, 20:15-23:15.

Cytowanie publikacji audio/video

I. Nazwisko redaktora/reżysera, scenarzysty, kompozytora, operatora, *Tytuł*, CD/ DVD, wydawca, mw rw, nr krążka, (gdy wielopłytkowe) time code.

Przykład:

J. Lipski, P. Mielech, *Wojna totalna*, DVD, Polskie Nagrania, 05.2018, nr 1, 20:16-20:31.

Cytowanie programów radiowych

I. Nazwisko autora/reżysera, redaktora, *Tytuł* [rodzaj materiału], radiostacja, data emisji, time code.

Przykład:

M. Niedźwiecki, *Poranek przy mikrofonie* [materiał dźwiękowy], Radio Zet, 05.06.1999, 17:12-17:32.

Cytowanie programów tv

I. Nazwisko autora/reżysera/redaktora, *Tytuł programu* [rodzaj materiału], stacja tv+ośrodek, data emisji, time code.

Przykład:

A. Wielowiejski, *Ocaleni* [materiał wideo], TVN24, 12.05.1999, 17:20-17:55.

Cytowanie audycji/programu w cyklu (serialu)

I. Nazwisko, *Tytuł audycji/programu* [rodzaj materiału], w: I. Nazwisko autora, reżysera, redaktora cyklu, *Tytuł cyklu*, stacja tv+ośrodek, data emisji odcinka, time code.

Przykład:

H. Żurakowska, *Zaduszki* [materiał dźwiękowy], w: A. Wielopolski, *Świąteczne zamyślenia*, TVP Lublin, 13.05.2018, 23:13-23:55.

Przypis powtórzony

= bezpośrednio po przypisie

prostym Tamże, s. ...

Przykład:

Tamże, s. 57.

= jeśli powraca się po kilku przypisach:

I. Nazwisko, *Skrócony tytuł...*, s. ...

Przykład:

A. Krasowski, *Między przestrzeniami. O kulturze...*, s. 124.

= ogólne (nie dosłowne) wskazanie na

źródło: Zob. + opis źródła

Przykład:

Zob.: *Raport o stanie wiary. Z ks. Kardynałem Josephem Ratzingerem rozmawia Vittorio Messori*, Wydawnictwo Horyzonty, Kraków 1986.